

[Møhr Dam.]

I nærværende lovforslag så lidt som i nogen anden lov findes der mig bekendt nogen diskriminerende bestemmelser over for færingerne med hensyn til beholdelse af embeder og andre topstillinger. Det glæder mig, at dette er blevet bekræftet og understreget af de forskellige ærede talere under første behandling af nærværende lovforslag.

Jeg lige så lidt som nogen af de ærede talere tror, at der i administrationen bevidst har gjort sig gældende nogen tendens til, at man ikke vil ansætte en færing som dommer, fordi han er færing. Hovedkravet til en dommer er, at han skal være lovkyndig, retfærdig og objektiv, upåvirkelig af slægts-, venskabs- og andre subjektive hensyn. Habiliteten må i alle tilfælde være til stede hos en dommer. I små forhold, hvor alle kender hinanden og man ikke kan undgå at komme under påvirkning af hinanden, kræves der en særlig stærk og helstøbt karakter af en dommer, for at han kan opfylde habilitetskravet. Det kan således på Færøerne i givne tilfælde måske være vanskeligere for en færing at bevare habiliteten end for en dansker. Men på den anden side vil færingen som regel have den fordel fremfor en fremmed mand, at han fra barndommen af har indlevet sig i folkets tænke-måde og livsbegreber, hvorved han i mange tilfælde er i stand til at børe sig ind i sagens nuancer og det, som ofte er afgørende for en sag, men som ikke giver sig til kende under selve proceduren.

Bestemmelsen om domsmænd er ikke medtaget i nærværende lovforslag. Jeg ved, at man på Færøerne har under overvejelse, hvorvidt man skal indføre disse; men man vil altid kunne komme tilbage hertil, når overvejelserne er tilendebragt.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg vil blot takke udvalget for det udførte arbejde og den enstemmige indstilling i betænkningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statsanstalten for livsforsikring.

(Lovforslaget (nr. 68) findes i tillæg A. sp. 847, fremsættelsen i tidenden sp. 1267).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Tastesen: Det er ofte blevet sagt her i tinget, at man ønskede flere opsparingsfremmende foranstaltninger gennemført. Her har vi et godt lovforslag, som vil kunne fremme den private opsparring uden uheldige bivirkninger af nogen art. Lovforslaget vedrører direkte statsanstalten for livsforsikring, men dets virkninger med hensyn til præmiens størrelse kommer til at gælde for samtlige danske livsforsikringselskaber, idet forsikringsrådet har godkendt samme beregningsgrundlag for de private og kooperative forsikringselskaber som for statsanstalten.

Det vil i realiteten sige, at man fra den 1. januar 1966 her i landet kan få tegnet livsforsikringer til en præmie, der er ca. 15 pct. mindre end efter de hidtil gældende tariffer. Dette tilbud bør befolkningen tage imod. Gennem en øget livsforsikringstegning sikres den enkelte families økonomiske tryghed, hvis en af forsørgerne skulle falde bort, samtidig med at man foretager en opsparring, der efter lovforslaget vil blive bedre forrentet. Det vil jo være til gavn både for den enkelte familie og for samfundet som helhed.

Jeg vil i denne forbindelse minde om, at befolkningen endnu ikke i tilstrækkelig grad har taget imod de eksisterende tilbud om skattebegunstigelse for livsforsikring. Efter at fradragsgrænsen nu er forhøjet til 2.500 kr., har man gode muligheder for øget livsforsikringstegning, muligheder, som bør udnyttes. Efter hvad der foreligger oplyst for mig, bruger gennemsnitsskatteyderen

[Tastesen.]

imidlertid ikke mere end ca. 800 kr. om året til forsikringsudgifter, så der er altså gode muligheder for yderligere at udnytte fradraget inden for den nugældende grænse.

Det er det høje renteniveau og den forbedrede sundhedstilstand, der er årsag til, at præmien falder. Dette skulle samtidig have den virkning, at bonus for nytegnede forsikringer bliver mindre. Jeg tror dog, forsikringstageren vil være mest tilfreds med den kontante fordel, der opnås gennem en lavere præmie, fremfor det mere usikre med hensyn til størrelsen af bonus.

Jeg kan give min tilslutning til den bemyndigelse, statsanstaltens bestyrelse får med hensyn til at gå over til bonustilskrivningssystemet. Hermed kommer man på linje med, hvad der gælder for de fleste andre danske livsforsikringsselskaber. Dette nye bonussystem vil foruden at være en administrativ forenkling samtidig øge opsparingen i samfundet.

Afgørende i det nye beregningsgrundlag er det, at kvinder har en lavere dødelighed end mænd. Som følge heraf kan kvinder nu få billigere livsforsikringer end mænd. Her ser vi altså sort på hvidt, at med hensyn til levedygtighed er det vi mænd, som er det svage køn.

Jeg forstår lovforslaget således, at der med hensyn til gruppelivsforsikring ikke bliver tale om noget nyt beregningsgrundlag. Det skyldes vel, at denne forsikringsform, der er på vej til at blive meget populær, i forvejen er beregnet så billig, at der ikke findes grundlag for en sænkning af præmien. I forbindelse med gruppelivsforsikring vil jeg dog gerne gøre den højtærede finansminister opmærksom på, at man kan gøre det billigere for de grupper, som gerne vil tegne gruppelivsforsikring, ved at være imødekommende i forbindelse med stempellovgivningen, når den om kort tid kommer til revision. Det er en urimelighed, at man skal betale en stempelafgift af samme størrelse for en gruppelivsforsikring, hvor kun risikoen er grundlag for præmieberegningen,

som for en normal livsforsikring, hvor både opsparingen og risikoen er grundlag for forsikringen. Jeg vil bede den højtærede finansminister være opmærksom på dette forhold, således at der, når loven kommer til revision, bliver bødet på den urimelighed, som i farten i forbindelse med buketlovgivningen i foråret blev begået med hensyn til gruppe-livsforsikringen. Gruppelivsforsikringerne er jo et socialt gode. De tegnes væsentligst af folk i organisationer, på store arbejdspladser o. s. v.

Mens vi er ved forsikring: hvor bliver betænkningen fra forsikringskommissionen af? Jeg ved vel — nu er det jo mange år siden, denne kommission blev nedsat — at kommissionen alene ved sin tilstedeværelse har påvirket dansk forsikring i gunstig retning, så en fornuftig rationalisering er kommet i gang på forskellige områder, men det kunne jo også være rart at høre nyt fra selve kommissionen om, hvor langt man er kommet med arbejdet.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne anbefale dette opsparingsfremmende lovforslag til hurtig behandling. Loven skulle jo gerne være klar til at træde i kraft fra årsskiftet.

Robert Christensen: Jeg forstår det sådan, at årsagen til, at denne lovgivning ønskes ændret, er, at statsanstalten for livsforsikrings bonusperiode udløber nu til 1. januar 1966, og at man ønsker at gennemføre noget nyt, nemlig en delvis tilskrivning af bonus i stedet for en udbetaling af bonus. Den højtærede finansminister meddeler i sin fremsættelsestale, at han dermed ønsker at fremme opsparingen og vel den private opsparing her i landet. I venstre er vi meget varme tilhængere af at gøre noget for at fremme den private opsparing, og vi vil da også gerne være med til at fremme den her foreslåede, men jeg må sige til den højtærede finansminister, at det er et lille skridt, og at vi ikke mener, at det er nok, men lidt har jo også ret. Venstre vil altså gerne medvirke til lovforslagets gennemførelse, men

[Robert Christensen.]

jeg vil gerne komme med et par bemærkninger.

Jeg ser i lovforslaget, at man ønsker at hæve maksimumsgrænsen for en livsforsikring fra 1½ til 2½ mill. kr. Jeg mener at vide, at ingen andre livsforsikringsselskaber har en sådan maksimumsgrænse. Hvis forsikringsbeløbet er så stort, at selskaberne ikke selv tør løbe risikoen, genforsikrer de, og det er et spørgsmål, om ikke statsanstalten kunne gøre det samme, og om denne maksimumsgrænse i det hele taget er nødvendig.

At alle forsikringer fremtidig skal have den samme respittid, forstår jeg skal gælde af hensyn til omkostningerne. Da administrationsomkostningerne er praktisk talt lige store, må det være rigtigt, vi går med her.

Jeg har nogle bemærkninger om grundlagsrenten, som hæves $\frac{3}{4}$ pct. og nu kommer op på $4\frac{1}{2}$ pct. Det ser jo lidt mærkeligt ud. $4\frac{1}{2}$ pct. er vel omkring ved det halve af den rente, livsforsikringsselskaberne i øjeblikket anbringer deres kapital til, men da jeg er klar over, at denne grundlagsrente ikke kan ændres i den tid, en forsikring løber, er jeg også indforstået med, at det er et område, hvor man må være forsigtig. I det høje ting er vi vel alle sammen enige om, at vi ikke ønsker at bevare den nuværende høje rente i al evighed, så jeg tilslutter mig den forsigtighed, der her lægges til grund.

At præmien kan sænkes, fordi dødeligheden er faldet, kan vi også i venstre glæde os over, og vi giver tilslutning til, at kvinderne slipper med en lavere præmie. Når kvinder statistisk har lavere dødelighed, er risikoen ved at forsikre dem også mindre.

Men jeg vil gerne komme tilbage med en bemærkning angående bonus. Der står i lovforslaget, at bestyrelsen får bemyndigelse til at tilskrive bonus i stedet for at udbetale den kontant. I venstre er vi meget varme tilhængere af, at bonussen bør tilskrives. Vi har indtryk af, at det har været sådan, at når statsanstalten hvert femte år udbetalte bonus, er disse ikke ubetydelige beløb fortrinsvis brugt til forbruget i samfundet og i mindre grad til investering. Derfor vil vi gerne have undersøgt, om det er nødvendigt, bestyrelsen får denne bemyndigelse, om ikke vi kan tage skridtet fuldt ud og få fastsat i loven, at bonus på alle nye forsikringer skal tilskrives.

Jeg er klar over, at der er nogle administrative vanskeligheder i hvert fald i overgangstiden, men vil gerne have undersøgt, om disse administrative vanskeligheder kan overvindes, så at statsanstalten udelukkende kan tilskrive bonus. Det er nemlig sådan, at hvis vi holder grundlagsrenten lav, som vi gør, så vil livsforsikringsselskaberne give et meget stort overskud — det gør de i øjeblikket — og hvis dette overskud udbetales kontant som bonus, virker det ikke opsparingsfremmende, men snarere forbrugsfremmende, så vi vil gerne interessere os lidt for det emne.

I venstre mener vi, at det er meget kort tid, vi har fået til at behandle dette lovforslag i, men vi vil gerne medvirke i et sagligt udvalgsarbejde, og det er ikke meningen, at vi vil sinke dette udvalgsarbejde.

Jørgen Jensen: Ja, det er jo et meget teknisk betonet lovforslag, vi har foran os, som jeg ikke har mange bemærkninger at gøre til. Det ajourfører den stedfundne udvikling siden 1951 med hensyn til dødelighedsstatistik og med hensyn til renten. Vi kan da også glæde os over, at udviklingen har medført, at dødeligheden er faldet, og vi komplimenterer kvinderne for, at de sætter rekord i så henseende. Knap så megen glæde har vi ved at konstatere, at renten samtidig er steget, men vi håber, at denne tendens i hvert fald ikke vil fortsætte alt for længe fremover. Vi er klar over, at forsikring er en forretning, der skal føres på meget lang sigt, og vi er indforstået med, at den nødvendige forsigtighed derfor må anlægges, når man beregner præmier m. v.

Lovforslaget vil altså medføre billigere præmier, især for kvinderne. Der er foreslået en ændret bonusordning, og den er mit parti tilhænger af; vi tror også, den kan medvirke til at fremme opsparingen. Jeg konstaterer samtidig, at den ordning, som eksisterer for de allerede tegnede forsikringer, fortsat skal bestå, og så kan man jo appellere til forsikringstagerne om at anvende den kontant udbetalte bonus i opsparingsfremmende øjemed til glæde for dem selv.

Jeg har dog én kritisk bemærkning til lovforslaget. Det drejer sig om dette, at der i mange tilfælde skal kunne opkræves et særligt kvitteringstillæg på 3 kr. pr. kvittering. Jeg synes, det lyder temmelig stærkt, at

[Jørgen Jensen.]

administrationsomkostningerne ved at udstede f. eks. månedlige kvitteringer virkelig skulle være så store, at et så højt tillæg som 3 kr. pr. kvittering skulle være nødvendigt; det skuffer mig en lille smule, at den moderne administrationsteknik ikke er slået igennem på en sådan måde, at det skulle kunne gøres med væsentlig lavere omkostninger. Jeg synes, at hvis vi skal have nedsat et udvalg, skulle vi se lidt nærmere på dette konkrete forslag.

Den højtærede finansminister har anmodet om velvillig og hurtig behandling af lovforslaget, og det kan jeg på mit partis vegne tilsige ham.

Grethe Philip: Statsanstalten for livsforsikring indgår som et vigtigt led i hele vort frivillige trykkesystem, vigtigt, fordi det giver forsikringstagerne mulighed for mod en rimelig præmiebetaling at sikre sig en økonomisk støtte ved dødsfald eller i alderdom, men ikke mindre vigtigt, fordi statsanstalten gennem sin præmiefastsættelse utvivlsomt også har indflydelse på den præmie, der fastsættes i andre konkurrerende forsikringselskaber. Det er klart, at præmien, der fastsættes på grundlag af omfattende undersøgelser vedrørende dødeligheden og ud fra et skøn over det forventede renteniveau, med mellemrum må justeres, hvis der sker ændringer i forudsætningerne, og det er jo netop det, der er sket nu, dels gennem en nedgang i dødeligheden, der yderligere har udviklet sig forskelligt for mænd og kvinder, dels gennem en stigning i rentefoden, der må formodes at være af mere permanent karakter, selv om vi jo nødig skulle blive oppe på det meget høje niveau, hvor vi befinder os i øjeblikket. Man kan vist ikke påstå, at det er særlig pessimistisk, men må sige, at det snarere er realitetsbetonet, hvis man nu forhøjer den grundlagsrente, der anvendes for dødsfaldsforsikringer og overlevelsesforsikringer, fra henholdsvis $3\frac{3}{4}$ pct. og $3\frac{1}{2}$ pct. helårligt til henholdsvis $4\frac{1}{2}$ pct. og $4\frac{1}{4}$ pct. helårligt. Uden et nøjere studium af dødelighedstavlerne er det ikke muligt at vurdere, om man netop har ramt det rigtige niveau ved fastsættelse af præmierne. Men vi kan fra mit partis side rent principielt gå ind for

justeringer af præmieberegningen som følge af det ændrede grundlag.

Kun et enkelt detailspørgsmål vil jeg gerne stille den højtærede minister. Kan det stadig være rimeligt, at man opkræver månedlige præmier, når det dog tilsyneladende medfører ret betydelige administrative ekstraomkostninger, fremfor de halvårslige eller helårslige præmieopkrævninger? Er det ikke på en måde blot at lede folk ind i en irrationel og dyr betalingsform? Det har jo dog vist sig, f. eks. hvor det drejer sig om afdrag på prioriteter i parcelhuse, at folk godt kan regne i halvår. Jeg ser naturligvis med glæde, at de månedlige præmiebetalingsforsikringer bliver dyrere via det foreslåede kvitteringstillæg, men som sagt: er tiden egentlig ikke inde til, at vi helt burde lade den opkrævningsform falde bort?

Hvad angår bonusfordelingsystemet, er det glædeligt at se, at man nu med de nye elektroniske hjælpemidler kan komme frem til et bedre og mere individualiseret system for de nytegnede forsikringer. Om man så fremover kan opnå det mål, som jeg forstår man har sat sig, nemlig at systemet skal være forståeligt for de forsikrede, ved jeg ikke. Jeg tror, jeg nogenlunde med garanti kan sige, at det i hvert fald for adskillige af de forsikrede tidligere har været ganske uforståeligt.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Skræppenborg-Nielsen: Jeg har naturligvis gennemlæst det foreliggende lovforslag med bemærkninger og er enig med den højtærede finansminister, når han i den skriftlige fremsættelse af lovforslaget gør opmærksom på, at de væsentligste ændringer er af rent teknisk art, og det, der her er tale om rent teknisk, er et nyt præmieberegningssystem og et nyt bonussystem for statsanstalten. Når forholdet er sådan — og sådan synes forholdet altså åbenbart at være — er det klart, at lovforslaget bedst egner sig til en detaljeret gennemgang i et udvalg, og her kan jeg blot sige, at vi som sædvanlig vil love en fordomsfri og saglig behandling af de spørgsmål, et udvalgsarbejde eventuelt måtte rejse.

Nu da vi taler forsikring, vil jeg imidlertid gerne have lov til at fremføre følgende —

[Skræppenborg-Nielsen.]

det er allerede nævnt her under en tidligere del af debatten — om forsikringskommissionen. Folketinget nedsatte i folketingsåret 1961-62 ved lov en forsikringskommission, og under henvisning hertil og på linje med den ærede socialdemokratiske ordfører vil jeg gerne stille den højtærede finansminister det spørgsmål: hvordan går det egentlig med den? Hvor langt er den kommet i arbejdet, og hvornår kan man forvente, den er i stand til at slutte sit arbejde og slutte sin undersøgelse af hele forsikringsbranchen, en branche, der som bekendt i meget betydelig grad integrerer hele vort erhvervsliv, hele boligområdet og en masse andre ting af meget stor betydning for samfundet? Lad mig i denne forbindelse rent principielt sige — jeg har sagt det før — at der er for mit parti ingen tvivl om, at meget væsentlige dele af vort forsikringsvæsen, f. eks. al livsforsikring, al lovpligtig forsikring og al brandforsikring, simpelt hen bør overtages af det offentlige. Der bør finde en centralisering sted, fordi de forsikringsforhold, vi har i dag, er ganske utilfredsstillende såvel over for den enkelte forsikringstager som over for samfundet som helhed.

Til slut en enkelt bemærkning vedrørende bemærkningerne til lovforslaget. Nu er der naturligvis grænser for, hvad selv folketingsmænd forstår, og jeg kan altså ikke forstå, hvad „oplevelsesforsikringer“ er for noget; det står i bemærkningerne til lovforslaget på side 10. Kan man tegne sådanne „oplevelsesforsikringer“, eller er det en trykfejl? Der skal måske nok stå „oplevelsesforsikringer“.

Johan Asmussen: Der er jo her i al enkelhed tale om en ajourføring på 2 punkter, dels med hensyn til præmierne, der nedsættes med 10-15 pct. som følge af faldende dødelighed og højere renteindtægter, dels i relation til de private livsforsikringsselskaber med hensyn til bonusordningen.

Når det siges i bemærkningerne, at det er oplyst for statsanstalten, og i fremsættelsestalen, at det er ministeren bekendt, at de private livsforsikringsselskaber vil søge koncession på samme beregningsgrundlag som det, der er foreslået her, er det jo et lidt blegt udtryk for det, der vist er en kendsgerning, nemlig at en kreds af

specialister både fra statsanstalten og fra de private selskaber i de sidste 2-3 år har samarbejdet, og at samtlige private selskaber har vedtaget nøjagtig den samme nedsættelse af præmierne fra 1. januar. For statsanstaltens vedkommende er der jo bare det særlige, at dér skal det ske ved lov, og det haster jo altså nu lidt, hvis den skal følge trop med de private og være klar til 1. januar. Der er, om jeg så må sige, ikke noget at rose sig af fra statsanstaltens side; det er en ganske naturlig ting, som alle har samarbejdet om.

Præmieberegningens grundlaget har jo nu stået uforandret i 15 år, og da det sidst blev bearbejdet, i 1951, havde det stået uforandret i 25 år. Det er mig bekendt, at i Sverige regulerer man det hvert andet, tredje år. Her har man altså fundet, at en periode som den nu forløbne på 15 år var rimelig, og det skal jeg som ukyndig ikke på nogen måde kritisere; tværtimod har jeg ganske elementært indtryk af, at det vel nok er fornuftigst at have en forholdsvis lang periode.

Jeg har hæftet mig lidt ved, at man bygger på dødelighedstavlerne eller erfaringerne fra årene 1955-60 — som der står i § 35. Jeg går ud fra, at der er afgørende grunde for, at man ikke har ført grundlaget længere frem, f. eks. til 1963; man skulle jo egentlig tro, at det kunne indebære visse fordele i retning af at få hele grundlaget ført fuldstændig à jour, om man kunne være gået lidt længere frem; men der er jo nok tekniske grunde til, at man har undladt dette.

Der er fra anden side gjort nogle bemærkninger om grundlagsrenten, som jo får en naturlig forhøjelse. Det er en beskeden forhøjelse; men jeg tvivler ikke om, at også det er resultatet af meget grundige overvejelser. Det kunne måske være af interesse at høre, om man fra visse sider har været tilbøjelig til at gå en lille smule dristigere til værks og måske povet sig op på de 5 pct. — ikke fordi jeg vil gå ind for det, for det forekommer mig, at dette ligger på et så teknisk og nærmest videnskabeligt, specielt betonet plan, at jeg ikke skal vove mig frem med noget i retning af forslag. Det kunne blot interessere mig at vide, om man havde været inde på en lidt højere rente.

[Johan Asmussen.]

Hvad bonusordningen angår, skal der jo nu være mulighed for at opskrive i stedet for at udbetale kontant. Så vidt jeg ved, har det de sidste 15 år været sådan i alle eller i hvert fald i de allerfleste private selskaber, og det, der sker nu, er altså bare, at statsanstalten efterhånden også er kommet til erkendelse af, at det er det rette ud fra forsikringsmæssigt og samfundsmæssigt opsparingsbetonede interesser. For så vidt kan man måske betegne det som en sejr for den opfattelse, man hidtil har haft i de private selskaber.

Bestemmelsen om bonusordningen findes jo i § 43. Det forekommer mig, at ordlyden her ikke er så klar, som man måske kunne ønske — og for så vidt heller ikke bemærkningerne, der knytter sig til denne paragraf. Der står i § 43, stk. 2, at

„bestyrelsen kan bestemme, at bonus anvendes til opskrivning af forsikringsydelse.”

Jeg går ud fra — og det er måske så selvfølgelig — at det betyder, at en sådan bestemmelse truffet af bestyrelsen må gælde generelt, at man altså ikke fra bestyrelsens side kan individualisere: opskrive den ene forsikring og udbetale den anden kontant, hvis der foreligger særlige grunde. Men jeg synes ikke rigtig, at ordene ganske utvetydigt siger, at sådan må det være.

Den ærede ordfører for venstre foreslog, at bestemmelsen om opskrivning i stedet for udbetaling skulle gøres obligatorisk og sættes ind i loven i stedet for at være en bemyndigelse. Jeg går ud fra, at det spørgsmål vil blive drøftet indgående i udvalget. Jeg er klar over, at der må være argumenter for og imod. Jeg kan også godt se, at noget kunne tale for at gøre det obligatorisk; men i øvrigt har jeg en fornemmelse af, at der ikke bliver nogen videre forskel i realiteten på, om det skrives i loven, eller om den beholder den ordlyd, den har i lovforslaget. Jeg har indtryk af, at meningen er, at så snart loven er vedtaget, agter statsanstaltens bestyrelse at træffe en sådan bestemmelse, og det kunne måske være af interesse at få en bemærkning om det fra den højtærede minister.

Lad mig lige til slut hægte en lille bemærkning på om den enkelthed, som et

par af de andre ærede ordførere har hæftet sig ved, nemlig spørgsmålet om månedlig opkrævning mod et fremtidigt tillæg på 3 kr. Det forbavser ikke mig på nogen måde, at det skulle kunne løbe op til 3 kr., hvis man overhovedet kan beregne hele den administrative ulejlighed, som det giver.

På den anden side kan jeg ikke være enig med det ærede medlem fru Grethe Philip i, at man skulle forhindre statsanstalten i at imødekomme folk med udsendelse af månedsopkrævninger, og det undrer mig en lille smule, at der, jeg ved ikke, om jeg må sige undslap det ærede medlem det udtryk, at det var med glæde, hun konstaterede, at det skulle blive dyrere med månedsopkrævninger. Jeg tror ikke, det vil vække så forfærdelig stor glæde, at de skal betale mere hos dem, for hvem det er af betydning, at de kan holde præmiebetalingen inden for deres månedlige stramme budget. Der er uden tvivl mange, for hvem det er nødvendigt for overhovedet at holde styr på økonomien, at også forsikringen kan betales månedvis. Det må de have lov til efter min mening, men på den anden side er det rimeligt, at det ikke er de andre forsikringstagere, der skal betale ekstraudgifterne til porto og administration.

Med disse ord kan jeg naturligvis på mit partis vegne tilsige fuld støtte til lovforslagets videre behandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Jeg tror, jeg har det ligesom de ærede ordførere; det er svært at tage stilling til nogle af disse problemer. De er særlig teknisk prægede, og det gælder vel ikke mindst det spørgsmål, som det ærede medlem fru Grethe Philip var inde på med rentefastsættelsen. Det er aktuararbejde, og det er næppe muligt for et folketingsudvalg at tage stilling til det. I hvert fald skal man jo så have indkaldt materiale om disse ting, og om man så kan tage stilling til det, er vel også svært at sige.

Jeg vil takke for den meget velvillige behandling, lovforslaget har fået her, og så svare på de direkte spørgsmål, der er stillet.

Jeg kan sige til det ærede medlem hr. Tastesen, at jeg gerne ser på spørgsmålet

[Finansministeren.]

om, hvorvidt man i forbindelse med stempelevgivningen kan komme noget billigere igennem for gruppelivsforsikringen. Jeg kan ikke love noget her, kun dette, at jeg vil se på det.

Spørgsmålet om, hvor langt forsikringskommissionen er kommet, blev også stillet af det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen. Det er der for så vidt svaret på ved svaret på et spørgsmål, der blev stillet af det ærede medlem hr. Søgaard for et halvt års tid siden til handelsministeren. Det fremgik af svaret, at der vil gå i hvert fald 2-3 år, inden man kan blive færdig i kommissionen.

Spørgsmålet om, hvorvidt bestyrelsen skal have en bemyndigelse, eller ordningen skal være obligatorisk, tror jeg bedst eigner sig for udvalgsbehandlingen.

Så var der endelig spørgsmålet fra det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen om, hvad „oplevelsesforsikring“ er. Det er faktisk rigtigt, at det hedder oplevelsesforsikring; det er ikke nogen stavfejl, efter hvad der er oplyst for mig. Modsætningen er dødsfaldsforsikringer. Man kan måske sige, at det er, fordi man så kan opleve fortsat at være i live. Jeg ved det ikke.

Grethe Philip: Jeg har blot den ganske korte bemærkning til det ærede medlem hr. Johan Asmussen, at min glæde over kvitteringstillægget var selvfølgelig ingen glæde over, at præmien blev højere — det tror jeg også det ærede medlem var klar over — men det var en glæde over, at man forsøgte at differentiere præmiens højde efter, hvor dyrt det var rent administrativt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tastesen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 1 medlem til lønningsrådet (i stedet for Grethe Philip).

(Jfr. tidenden sp. 1450).

Valgt blev: *Svend Haugaard* med stedfortræder *Grethe Philip*.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. [af Fanger m. fl.],

forslag til lov om ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. [af Ib Thyregod m. fl.],

forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. [af Fanger m. fl.],

forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. [af Ib Thyregod m. fl.],

forslag til lov om ændring i lov om investeringsfonds [af Fanger m. fl.]

og

forslag til lov om ændring i lov om investeringsfonds [af Ib Thyregod m. fl.].

Valgt blev: *Ove Hansen, Holger Eriksen, Lis Groes, Egon Jensen, Hans Lund, Peter Nielsen, Chr. Rasmussen, Holm Tved, Ib Thyregod, Anders Andersen, Jens Chr. Christensen, Foged, Fanger, Hagen Hagensen, Knud Thomsen, A. C. Normann og Poul Dam.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Holger Hansen har meddelt mig, at han ønsker til indenrigsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren udtale sig om baggrunden for ministeriets nej til sammenlægningen af Herfølge og Sædder sognekommuner i Præstø amt, på trods af en enstemmig indstilling fra begge sogneråd samt ligeledes enstemmig samtykke af

[Formanden.]

de folkevalgte medlemmer i Præstø amtsråd?"

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid efter spørgetiden onsdag den 24. november.

Medlem af folketinget Chr. Madsen har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke oplysninger kan ministeren give om mere beskæftigelse i det nordjyske område, efter at der nu er ført forhandlinger med borgmestre og ministerkolleger herom?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid efter spørgetiden onsdag den 24. november.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 24. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer af lov om folkehøjskoler og landbrugsskoler.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelse og ombygning af rigshospitalet.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om fyrværkeri.

7) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om statsanstalten for livsforsikring.

Mødet hævet kl. 15²⁰.

29. møde.

Onsdag den 24. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte

Forslag til lov om nedlæggelse af statsbanestrækningerne (statsbanerne) Hobro-Løgstør og Tommerup-Assens.

Medlemmer af folketinget Niels Westerby og Diderichsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om beregning af et reguleringspristal.

I skrivelse af gårs dato anmoder økonomiministeren om, at der for tiden indtil 30. juni 1966 blandt folketingets medlemmer må blive valgt en ny stedfortræder for folketingsmand Thestrup i lønningsrådet i stedet for fru Erna Sørensen, der er udtrådt af folketinget.

Fra det norske stortings Nobelkomité har jeg modtaget eksemplarer af en skrivelse vedrørende uddelingen af Nobels fredspris for 1966. Eksemplarer af skrivelserne er fremlagt i læseværelset.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om nedlæggelse af statsbanestrækningerne (statsbanerne) Hobro-Løgstør og Tommerup-Assens.*

Som bekendt har man gennem de senere år nedlagt sådanne sidebaner, som med tiden var blevet så lidet benyttede, at det under henseende til deres ringe trafikmæssige betydning måtte anses for uforsvarligt fortsat at opretholde driften.

På banen fra Hobro til Løgstør har trafikken i de seneste år været så ringe, at driften trods en gennemført rationalisering kun har kunnet afvikles med tab. I denne forbindelse kan nævnes, at der endnu så